

Nytt fra landbruksforvaltningen

Foto: Morten Jensen

Påsken er over og mange er godt i gang med våronna. De siste årene har stadig flere bønder i Moss og Råde søkt miljøtilskudd for å legge til rette for humler og andre pollinerende insekter ved å så pollinatorvennlige soner, enten som rene striper eller i kombinasjon med grasdekt kantsone. Les mer om Regionalt miljøtilskudd under.

Det er fortsatt mulig å søke ulike tilskuddsordninger

Tilskuddsordningene Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) og Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (UKL) hadde frist 1. april, men det er adgang til å søke så lenge det er midler igjen. Ta gjerne kontakt med Morten Jensen (SMIL) eller Stine Lilleby (UKL) dersom du har spørsmål. Les mer om [SMIL](#) og [UKL](#) på nettsidene til Landbruksdirektoratet eller se vårt forrige nyhetsbrev.

Vi har fortsatt midler igjen til drenering av jordbruksjord. Ta kontakt med Morten Jensen dersom du har spørsmål. Les mer om ordningen [her](#).

Ungskogpleie er et av de viktigste tiltakene som kan gjøres i skogen, og bør utføres når trærne er mellom 1-5 meter. Jo høyere trærne er, jo høyere kostnad blir det for å rydde. Vi minner om at skogfond kan benyttes til å dekke kostnadene ved ungsogpleie og at tiltaket er tilskuddsberettiget.

Plantesesongen er i gang. Også kostnadene ved kjøp av planter og planting (også suppleringsplanting) kan dekkes av skogfond. Les mer [her](#)

Få miljøtilskudd for å så blomsterstriper!

Insektenes leveområder er under press. Blant årsakene er betydelig reduksjon i slåtteeenger, tradisjonelle beitemarker og blomsterrike småarealer som kantsoner, åkerholmer og veikanter. Statsforvalteren i Oslo og Viken ønsker å stimulere bønder til å tilrettelegge for pollinerende insekter i naturlige kantsoner utenfor jordbruksarealene, gjennom tilskuddsordningen regionalt miljøprogram (RMP).

Hva du kan søke på

Tiltaket kan gjennomføres som egen blomsterstripe for pollinerende insekter. Bredden skal da være minimum 2 meter. Foreløpig sats for dette tiltaket er kr 10 pr meter.

Det er også mulig å så blomsterstriper kombinert med grasdekte vannveier, grasstriper i åker og grasdekt kantsone i åker. Gras og pollinatorvennlig frøblanding sås samtidig på en stripe som tilsvarer bredden på grasdekt vannvei, grasstripe eller kantsone i åker. Foreløpig sats er kr 5 pr meter, i tillegg til tilskudd for grasdekt kantsone/vannvei.

Tilskuddet utmåles per meter, med maksimum på 5000 meter per foretak.

Vilkår

For å motta tilskudd for tilrettelegging for pollinerende insekter fra RMP-ordningen, er det krav om at stripene ikke gjødsles eller sprøytes med plantevernmidler. Videre skal stripen ha pollinatorvennlige blomster gjennom sesongen. Dersom arealet skal slås, må slått gjennomføres etter ferdig blomstring. Les mer om RMP-ordningen [her](#)

Råd om etablering og skjøtsel av blomsterstriper- og eng finner du blant annet hos [Statsforvalteren i Oslo og Viken](#) og [NIBIO](#)

Husk miljøkravene

Om du sår blomsterstriper eller ikke, så er det viktig å følge gjeldene miljøkrav for Moss og Råde. Det skal være 6 meter buffersone eller 20 meter stubb langs alle vassdrag som mottar avrenning fra jordbruksareal. Dette kravet kommer i tillegg til krav om 2 meter vegetasjonssone, målt fra vassdragets normalvannstand.

Bildet er tatt på Eldøya av Morten Jensen

Kubjelle er en vakker, flerårig urt i soleiefamilien. Planten kan bli 10-20 cm høy og blomstrer i slutten av april og begynnelsen av mai.

Arten *Pulsatilla pratensis* (bildet) er i dag sterkt truet på grunn av dens begrensede utbredelse. Et av de få stedene i Norge den trives er på øyene Kollen, Eldøya og Sletter utenfor Larkollen.

Kubjelle var for øvrig kommuneblomst i tidligere Rygge kommune.

Du kan nå oss på telefon 69 24 80 00 eller direkte:

Marius André Myhre, Rådgiver skogbruk
Marius.Andre.Myhre@moss.kommune.no
Mobil: 940 27 288

Tore Opperud, Rådgiver vilt
Tore.Opperud@moss.kommune.no
Mobil: 919 14 457

Egil Holmsen, Rådgiver konsesjon- og jordlovsaker
Egil.Holmsen@moss.kommune.no
Mobil: 908 51 784

Morten Jensen, Rådgiver jordbruk
Morten.Jensen@moss.kommune.no
Mobil: 477 92 398

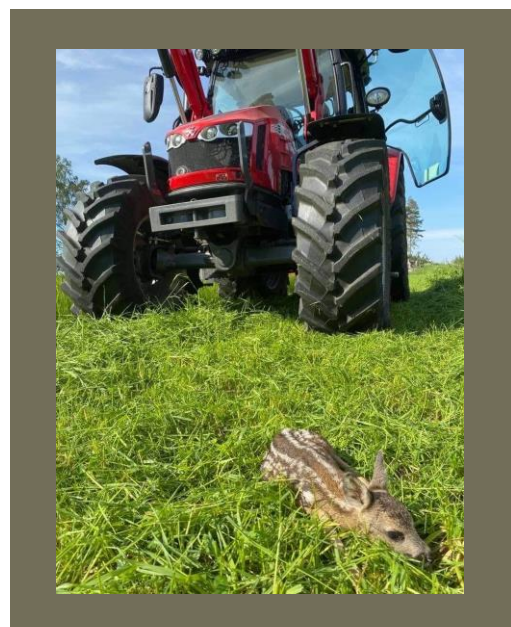
Stine Lilleby, Rådgiver jordbruk
Stine.Lilleby@moss.kommune.no
Mobil: 411 75 575

Harald Urstad, Landbruksjef (i foreldrepemisin t.o.m. juni)

Prosjekt «redd kalven» kan bli utsatt

Landbruksforvaltningen har mottatt positiv respons på prosjekt «Redd kalven». Prosjektet går ut på å kartlegge rådyrkalver på jordene ved hjelp av drone med varmesøkende kamera, slik at disse kan flyttes før det kjøres med slåmaskin.

Prosjektet står nå dessverre i fare for å bli utsatt, da det grunnet den sikkerhetspolitiske verdenssituasjonen er høyst usikkert om tillatelse til dronetryvning vil bli gitt fra Rygge flystasjon. Grunneiere som har meldt interesse for deltakelse i prosjektet vil få nærmere tilbakemelding.

Barkbiller

Vi nærmer oss tiden for når barkbillene starter å fly. I fjor ble det gjennom barkbilleovervåkingen registrert historisk høye mengder barkbiller, og våre naboland har hatt store angrep av barkbiller de siste årene. Kommunene har ansvar for å kartlegge og rapportere til NIBIO, som følger situasjonen gjennom sommeren.

Vi setter pris på om du melder ifra til landbrukskontoret dersom du oppdager større angrepet granskog. Det er ikke nødvendig å melde fra om trær som fra tidligere år har vært angrepet og nå er døde, men nye angrep på friske trær. Se for eksempel Youtube-videoen «[Känn igen nyangripna granar!](#)» eller informasjon fra NIBIO under.

«En må ofte skale av bark med kniv for å se billene og gangsystemene.

Merk at vi ikke ønsker registrering av tørre døde gran som allerede er forlatt av granbarkbiller, men nye angrep.

Om du er i tvil om hvordan nye angrep av stor granbarkbille ser ut, så ta en titt på dette:

Se etter innboringshull på stammen, gjerne der det er brunt boremel (om det ikke er vasket bort av regn). Gangsystemene er karakteristiske med parringskammer i midten, stående morganger (ofte 2-3 stk.) som går både oppover og nedover fra parringskammeret, og litt tynnere larveganger som går på tvers ut fra morgangene.

Tidlig i sesongen vil du bare finne de første billene som borer seg inn, og kanskje et parringskammer og påbegynt morgang. Senere i sesongen finnes ofte mer fullstendige gangsystemer (se bildet).

Du kan også finne videoer og instruksjoner for å kjenne igjen angrep av stor granbarkbille på hjemmesiden til Landbruksdirektoratet) (NIBIO).

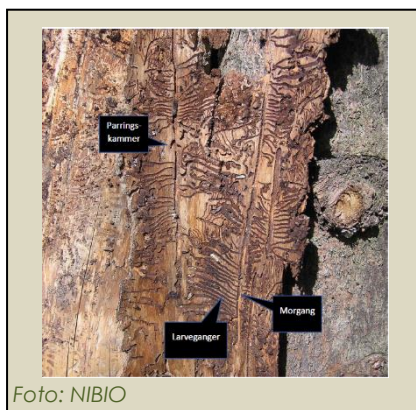

Foto: NIBIO

Aktiv tilrettelegging av gåsejakt

I Ytre Østfold hekker grågås, hvitkinngås og kanadagås. Økende gåsebestand gir utfordringer for landbruket i form av beiteskader, tråkkskader og avføring.

Gjennom prosjektet «Grunneierorganisering og tilrettelegging av gåsejakt» jobber Norges Bondelag for å styrke den lokale forvaltninga av gås, redusere konfliktene knyttet til beiteskader i landbruket og bidra til økt verdiskaping med basis i tilrettelagt gåsejakt.

Selv om problemer med gås gjerne oppleves som størst utenfor jakt sesongen, er det viktig å være klar over at god og effektiv forvaltning i form av jakt vil bidra til å redusere bestanden.

Det arrangeres gåsejaktkurs (teori og praktisk skyting) i mai og juni. Grunneiere som ønsker å komme i kontakt med aktuelle gåsejegere, kan henvende seg til landbruksforvaltningen ved Tore Opperud.

Du kan lese mer om gåseprosjektet til Norges Bondelag [her](#)